

De heer Graus (PVV)

© M. Sablerolle – Gouda

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 3 september 2009 over **het aalbeheerplan**.

De heer **Graus** (PVV): Mevrouw de voorzitter. Ik zal gezien de korte tijd die ik heb meteen beginnen met het voorlezen van mijn drie moties die alle drie medeondertekend zijn door mijn collega Fritsma, die zoon en kleinzoon is van ambachtelijke palingvisseren en -rokers. Ik vind het dus leuk dat hij zijn naam daaraan heeft verbonden.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Nederlandse palingvisseren een aandeel hebben in de voorziening van levensbehoeften en al eeuwen deel uitmaken van onze cultuur en traditie;

verzoekt de regering, zich met man en macht bij de Europese Commissie in te zetten voor het belang en behoud van deze hardwerkende families,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (32123-XIV).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat vriend en vijand de noodzaak inzien van aalbeheer ter behoud van de vis en de visserij;

overwegende dat de kennis en ervaring van de Nederlandse palingvisseren zwaarder moet wegen dan de bemoeienis van enkele Brusselse bureaucraten;

verzoekt de regering, het voorgenomen vangstverbod niet in te voeren, echter het door de palingvisserijsector voorgedragen aalbeheerplan ten uitvoer te brengen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 6 (32123-XIV).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering, meer en beter toezicht op en handhaving tegen visstropen mogelijk te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Graus en Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (32123-XIV).

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. Voor de zoveelste keer praten wij over het aalherstelplan. Ik denk dat het goed is om te benadrukken dat iedereen in deze zaal het er eigenlijk wel over eens is dat de situatie voor de aal zorgwekkend is en dat er dus een aalherstelplan moet komen. Alleen de vraag is – en daarover lopen de meningen uiteen – hoe dat eruit moet zien en welke maatregelen er genomen dienen te worden.

De SP is van mening dat niks doen geen optie is. Nederland is verre van een natuurlijke habitat. Met al onze stuwen en dichtgemetselde dijken is er van intrek en uittrek van paling geen sprake meer. Het zal dus gevonden moeten worden in het beheer. De Combinatie van Beroepsvisseren heeft daar voorstellen voor gedaan. Wij hebben dat de vorige keer al met elkaar gewisseld, maar de minister heeft gemeend toch daarvan af te moeten wijken en haar koers van een volledig nietsdoen eigenlijk voort te zetten. Het lijkt wel of dat algemene kabinetsbeleid in deze palingsector ook tot doel is verheven: als je niets doet, komt het met het probleem vanzelf wel goed. Daar geloven wij heel weinig in. Wij betreuren het dat de aanpak van de Combinatie van Beroepsvisseren niet gevolgd is.

Het is nog maar acht dagen tot 1 oktober. Vandaar dat wij ons willen richten op hoe wij nu verder moeten gaan. Om het nu nog terug te draaien zal moeilijk zijn; de sector weet absoluut niet waar hij aan toe is. Dat is ongekend. Ik heb het idee dat deze kleine sector wordt ingewisseld, wordt opgeofferd aan misschien wat meer

Polderman

inspraak van Nederland in de algemene visserij. Wij vinden dat onacceptabel. Deze kleine sector heeft ook recht om in ieder geval te weten waar hij financieel aan toe is. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het voorgenomen vangstverbod op aal in feite neerkomt op een koude sanering van de sector als er niet tijdig toereikende compenserende maatregelen worden genomen;

constaterende dat de minister van LNV heeft aangegeven zich nog te beraden over de wijze waarop de toegezegde € 700.000 verdeeld zal worden over de binnenvisserij;

constaterende dat daarmee de compensatie nog steeds niet onderbouwd en verdeeld is en het dientengevolge onzeker is of deze toereikend is voor de sector om de twee maanden aan wal te compenseren;

constaterende dat het vangstverbod op aal op 1 oktober 2009 ingaat en onmiddellijke gevolgen zal hebben voor het reeds bedrijfseconomisch marginaal bestaan van de sector, met in verschillende gevallen een faillissement tot gevolg;

overwegende dat ook Europese middelen voor een eventuele sanering van de binnenvisserij onzeker zijn;

verzoekt de regering, uiterlijk 1 oktober 2009 te komen met de concrete uitwerking van de financiële compensatie voor het inkomensverlies ten gevolge van het vangstverbod teneinde de binnenvisserijsector een toekomstperspectief te bieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Polderman en Van der Vlies. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (32123-XIV).

De heer **Polderman** (SP): Voorzitter. De heer Van der Vlies zal zo direct nog een aantal moties indienen. Wij zullen die moties van harte meeondertekenen.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Ik weet niet of u het hebt gehoord: de paling wordt met uitsterven bedreigd. De enige oplossing is om in het najaar de palingvisserij een paar maanden te sluiten. Dat is heel hard voor heel veel palingvissers, maar het is mogelijk om zo de palingstand herstellen. Volgens deskundigen is dat zeker de enige oplossing. In het debat hierover was nog niet duidelijk wat de coalitiepartijen doen. Het valt mij nu op dat ze de minister opeens steunen. Dat vindt GroenLinks een goede zaak.

Ik heb nog een motie over het tegemoetkomen aan de palingvissers.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister € 700.000 compensatie biedt aan de palingvisserijsector;

overwegende dat dit bedrag onvoldoende onderbouwd is;

verzoekt de regering, op basis van een onafhankelijk onderzoek naar de financiële gevolgen van de najaarsluiting voor de palingvisserij, een voorstel te doen om de vissers in de geleden schade te compenseren en de Kamer daarover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Dibi en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 9 (32123-XIV).

De heer **Dibi** (GroenLinks): Mevrouw Van Gent heeft overigens geen familie in de palingvisserij.

De **voorzitter**: Voor zover u weet. Als ik u was, zou ik daar een genealogisch onderzoek naar laten doen. U bent veel te goedgevolgig. Het moet lukken om één Van Gent te vinden in de palingvisserij.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter. De VVD is zeer teleurgesteld over de hele gang van zaken rond het debat over het aalbeheerplan en de paling. Het is ook zeer teleurstellend, omdat blijkt dat niet alleen de commissie-Eijsackers het duidelijk oneens is met de interpretatie van ICES, maar dat ook IMARES, dat wij hoog aangeschreven hebben staan, kritiek heeft op de gevolgde procedure door ICES.

Daarnaast is er nog iets vreemds. De minister heeft in haar brief van 14 juli 2009 geschreven dat zij geen uitvoering kan geven aan de motie-Koppejan. Maar in de brief die wij vandaag hebben gekregen, schrijft de minister dat zij deze motie volledig heeft uitgevoerd. Er is dus veel onduidelijkheid.

Het is helder dat IMARES een duidelijke rol dient te vervullen bij eventuele vervolgstappen. Wij hebben dat instituut hoog aangeschreven staan. Het blijkt ook dat wij het instituut nodig hebben om de procedures rond te breien in Brussel.

Mijn fractie zou ook graag wat meer duidelijkheid hebben over de mogelijke financiële maatregelen. Commissaris Borg heeft een en ander daarover gezegd en de minister ook. De vorige woordvoerders hebben daarover ook iets gezegd en daarover moties ingediend.

Dat de minister in haar brief van vandaag schrijft dat zij alles zorgvuldig in Brussel heeft neergelegd, slaat alles. Ik citeer uit het verslag van de ambtelijke ondersteuning van commissaris Borg: "the commissioner and ICES looked into the proposed catch and release of 175 tons of female silver-eel"; en dan komt het: "at no point,

Snijder-Hazelhoff

however, were they informed that this was a temporary measure to be replaced" et cetera. Dit is onvoorstelbaar. Hoe is het mogelijk dat wij dit soort signalen uit Brussel krijgen?

Dat zegt naar ons gevoel alles. Daarom begon ik ook met te zeggen dat wij zeer teleurgesteld zijn in het proces en de gang van zaken rondom het aalbeheer. Natuurlijk zijn wij het erover eens dat de aal met uitsterven wordt bedreigd, maar het gaat erom hoe wij de plannen aan de vork zetten. De VVD-fractie dient daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er op dit moment zo veel discussie is over zowel het plan van aanpak van de minister als het plan van aanpak van de visserijsector;

constaterende dat er veel onduidelijkheden zijn over de wijze waarop ICES het onderzoek en de beoordeling heeft uitgevoerd;

overwegende dat door deze onduidelijkheden de mogelijkheid bestaat dat er verkeerde stappen worden gezet die zowel de positie van de visserijsector als het aalbestand niet ten goede komen;

verzoekt de regering, op dit moment een pas op de plaats te maken wat betreft het vangstverbod en opnieuw met Brussel te overleggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 10 (32123-XIV).

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mevrouw de voorzitter. Mijn fractie pendelt tussen de zorgen over het aalbestand en de diepe zorgen over de binnenvisserijsector. Daar moeten wij doorheen zien te komen. Daarom dien ik de volgende twee moties in. De ene motie richt zich op de nabije toekomst. De andere motie richt zich op dit najaar.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in de ministeriële regeling ter uitvoering van het Nederlandse aalbeheerplan een verbod op het uitzetten van aalvistuig door de beroepsvisserij is opgenomen;

constaterende dat in het Nederlandse aalbeheerplan is

uitgegaan van een terugzetverplichting voor de sportvisserij;

overwegende dat een verbod op het uitzetten van aalvistuig verdergaande consequenties heeft dan beoogd, omdat tijd nodig is voor het in en uit het water halen van het vistuig, economisch waardevolle bijvangsten worden gemist en monitoringsactiviteiten niet doorgezet kunnen worden, en deze consequenties met een terugzetverplichting en/of aanlandingsverbod vermeden kunnen worden;

van mening dat een terugzetverplichting en/of aanlandingsverbod beter is te controleren bij de beroepsvisserij dan bij de sportvisserij;

overwegende dat de inrichting van het vangstverbod een nationale uitvoeringsaangelegenheid is en niet conflicteert met het beoogde aalherstel;

verzoekt de regering, het voorgenomen vangstverbod in te richten met een terugzetverplichting en/of aanlandingsverbod, de ministeriële regeling voor 1 oktober aanstaande dienovereenkomstig aan te passen en de Europese Commissie over deze aanpassing te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Vlies, Snijder-Hazelhoff en Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 11 (32123-XIV).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de palingstand in Europa en Nederland historisch laag is en een bedreiging vormt voor zowel het voortbestaan van de soort als voor een toekomstbestendige beroepsvisserij, die juist een rol wil en kan spelen bij het beheer en herstel van de soort;

van mening dat de grote verschillen in aalstand en de grote variatie in de factoren die het voorkomen van aal bepalen, een gebiedsgerichte aanpak rechtvaardigen;

van mening dat beroepsvisserij veel kennis in huis hebben over de lokale aalstand, monitoringstaken kunnen uitvoeren, en daarom een belangrijke rol moeten spelen in het aalbeheer;

overwegende dat de met de motie-Polderman (29675, nr. 67) beoogde overstap naar een optimale benutting van het natuurlijke aanbod van glas- en pootaal in het ICES-advies niet aan bod komt;

overwegende dat het voorgenomen generieke vangstverbod voor drie maanden een bedreiging vormt voor het voortbestaan van vele beroepsvisserijbedrijven en daarom negatieve consequenties kan hebben voor het gewenste duurzaam aalbeheer;

Van der Vlies

verzoekt de regering, in 2010 een herziene versie van het nationale aalbeheerplan bij de Europese Commissie in te dienen met daarin:

- een nadere uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak, inclusief een vrijstelling van het generieke vangstverbod voor die gebieden waar komend jaar, met steun van IMARES, overeenstemming wordt bereikt over een adequaat, decentraal aalbeheerplan;
- alle ruimte te geven aan een optimale benutting van de aanwezige glasaal- en pootaalbestanden, waarbij de sector actief betrokken zal worden;
- een nadere toelichting op de uitkomsten van de "third opinion" van de commissie-Eijsackers inzake het streefbeeld;
- zo mogelijk het oorspronkelijke voorstel voor een tijdelijke uitzet van 157 ton schieraal in plaats van een generiek vangstverbod voor drie maanden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Vlies, Snijder-Hazelhoff en Polderman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 12 (32123-XIV).

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor de inbreng bij dit VAO. Vandaag spreken we met elkaar opnieuw over de aal. Ik hoef niet opnieuw te vertellen hoe slecht het met de aalstand in Nederland, maar ook in heel Europa is gesteld. Daarover hebben we voldoende met elkaar gesproken. Die onrust en ongerustheid, maar tegelijkertijd het verantwoordelijkheidsgevoel is er bij u allen en moet er ook bij ons allen zijn. Daarom begin ik vandaag met "Brussel". Afgelopen vrijdag heb ik opnieuw gesproken met Commissaris Borg. De Commissaris heeft mij nogmaals duidelijk gemaakt dat de enige afwegingsgrond voor de Commissie het advies van de ICES is en dat de Commissie dat advies een-op-een overneemt. De Commissaris heeft mij ook nogmaals bevestigd dat een sluiting van minimaal drie maanden noodzakelijk is. Minder vergaande maatregelen zijn op dit moment absoluut onvoldoende om ook maar een begin te maken met het herstel.

Tegelijkertijd heeft hij gezegd dat een aalbeheerplan niet voor de eeuwigheid vaststaat. Indien zich nieuwe ontwikkelingen voordoen of als er meer wetenschappelijke kennis is, kan iedere lidstaat haar aalbeheerplan aanpassen. Dat geldt dus ook voor Nederland. In mijn brief van heden heb ik duidelijk geschetst hoe Commissaris Borg mijn inzet heeft gewaardeerd.

Over het toekomstig beheer wil ik nog iets kwijt. Zoals bekend is mijn algemene beleid voor de binnenvisserij erop gericht om zo veel mogelijk verantwoordelijkheid voor het beheer van de visstanden neer te leggen bij de direct betrokken partijen. Dat zijn: de beroepsvissers, de sportvissers en de waterbeheerder. Die werken samen in de visstandbeheercommissies, de zogenaamde VBC's. Ik heb vorige week, met name naar aanleiding van een vraag van mevrouw Jacobi, al toegezegd dat ik het wettelijk fundament voor de VBC's zal verstevigen. Die aanpak legt ook de fundamenten voor een decentraal aalbeheer. Daarom heb ik in mijn aalbeheerplan, zowel in de versie van april – daarin was de uitzet van 157 ton opgenomen – als in de meest recente versie – daarin was

het visverbod opgenomen – aangegeven dat deze maatregelen tijdelijk zijn. Als het kan, wordt er overgeschakeld naar decentraal beheer.

Daarvoor is echter nodig dat wij voldoende kennis hebben over de lokale stand van de aal. Ik heb dat ook vorige week in het algemeen overleg gezegd naar aanleiding van het indringende verzoek van mevrouw Jacobi. Wij moeten ook weten hoe wij decentraal kunnen voldoen aan de Europese verplichtingen die de Aalverordening ons nationaal oplegt. Ook decentraal beheer moet voldoen aan de eisen die de Europese aalverordening oplegt en zal dus minstens hetzelfde effect moeten ressorteren. Daarnaast ben ik bereid om volgend jaar de mogelijkheid van een pilot voor decentraal aalbeheer te bezien. Ik heb dat ook geschreven in de brief van heden. Ik verbind daar in Europees kader de volgende voorwaarden aan: kennis van de lokale aalstand en de aalvangst, een vergelijkbaar effect als bij een vangstverbod van drie maanden en transparantie in het systeem, zodat het plan uitvoerbaar en controleerbaar is. Ook moet sprake zijn van evaluatie en beoordeling door een onafhankelijke organisatie. Een en ander moet ook gedragen worden door alle deelnemers. Dat laatste is nodig omdat een pilot moet passen binnen een aangepast nationaal beheerplan. Een pilot moet ook hét voorbeeld zijn voor de overige regio's om het goede voorbeeld te volgen. Wat hebben wij eraan, zeg ik in alle eerlijkheid, als wij volgend jaar een pilot starten en die vervolgens zien mislukken? Dan zijn wij jaren teruggevoerd. Dat wil ik niet. Ik kan mij ook niet voorstellen dat de Kamer dat wel wil. Bovendien moet een aangepast aalbeheerplan opnieuw door ICES beoordeeld worden.

Ik kom bij de beoordeling van de moties. De eerste motie is ingediend door de heer Graus, samen met de uit een bekend palingvissergeslacht stammende heer Fritsma. Deze motie verzoekt de regering om zich met man en macht bij de Europese Commissie in te zetten voor belang en behoud van de hardwerkende palingvisserfamilies. Deze motie is overbodig. Ik zet in op een duurzame visserij op aal. Dat betekent dat nu stevige maatregelen voor behoud en herstel van het aalbestand nodig zijn. Dat is ook nodig voor de toekomst van de aalvisserij. Ik verwijs hierbij naar de tekst van mijn brief van heden.

De tweede motie verzoekt de regering het voorgenomen vangstverbod niet in te voeren en het door de palingvisserij voorgedragen aalbeheerplan ten uitvoer te brengen. Ik ontraad deze motie. Ik verwijs daarbij opnieuw naar de tekst van mijn brief van heden.

De derde motie verzoekt de regering meer en beter toezicht op de handhaving tegen de visstropen mogelijk te maken. Deze motie zie ik als overbodig. Dit punt is door alle woordvoerders ingebracht bij het algemeen overleg van 10 september. Ik zet voluit in op het tegengaan van de huidige stroperij en het pakken van de huidige daders. Ik zal ook eventuele nieuwe stropers aanpakken. De heer Graus heeft volstrekt gelijk. Iedereen die erover nadenkt, is de stroperij, de huidige en nieuwe vormen daarvan, een graat in de keel. Die moeten wij keihard aanpakken.

De heer **Graus** (PVV): Ik had verwacht dat de minister mijn tweede motie zou ontraden. Ik ben echter verbaasd dat zij dat ook doet met mijn eerste en derde motie. De minister spreekt over Commissaris Borg. Allemaal leuk

Verburg

en aardig, maar zij is de minister van de palingvissers. Ik vraag niet meer dan dat zij zich keihard inzet voor behoud van de betrokken families. Dat gaat niet gebeuren op deze manier. Een halfjaar geleden moest iedereen lachen toen ik het had over visstrokerij. Die bestond immers helemaal niet, werd gezegd. Nu wordt visstrokerij ineens erkend. Er zijn echter helemaal geen controleboten. Er zijn niet eens mensen voor. Er zijn veel te weinig mensen: twee mensen en een paardenhoofd. Daar reddend wij het niet mee. Er moeten vliegende brigades op gezet worden. De stropers moeten in de cel worden gegooid om onze vissers te beschermen.

Minister **Verburg**: De heer Graus en ik verschillen niet van mening over de aanpak van huidige en nieuwe stropers. Ik geef ook aan hoe gemotiveerd ik en mijn mensen zijn. In die zin is deze motie overbodig. De motie die vraagt om inzet voor de palingvisserij in Brussel is ook overbodig. Waarom zeg ik dit? Nu bij de Europese Commissie pleiten om niets te doen, leidt ertoe dat er over tien jaar geen aal meer te vangen is. Wat moeten wij dan? Dan komt er een koude sanering van al die families in de aalvisserij. Dat wil ik niet. Dat zou de heer Graus ook niet moeten willen.

Voorzitter. Ik kom bij de motie van de heer Polderman en de heer Van der Vlies, waarin zij de regering verzoeken om uiterlijk 1 oktober 2009 te komen met de concrete uitwerking van de financiële compensatie voor het inkomensverlies ten gevolge van het vangstverbod teneinde de binnenvisserijsector een toekomstperspectief te bieden. Ik heb bij Commissaris Borg gepleit voor meer mogelijkheden om met Europese fondsen de binnenvisserij te saneren. Ik heb dat vorige week ook gezegd. Hij gaf aan dat het Europese visserijfonds daartoe onder voorwaarden mogelijkheden biedt, maar hij benadrukte ook dat dit binnen de huidige financiële kaders dient te geschieden. Waar de middelen reeds zijn bestemd, is herallocatie mogelijk, maar dat gaat ten koste van andere mogelijkheden.

De heer Polderman merkte vanmiddag in een tussenzin op dat de minister deze sector slachtoffer om een andere sector te winnen. Ik werp dat verre van me. Ik geef wel aan hoe de kaders zijn, ook Europees en internationaal. Dat neemt niet weg dat ik degene ben die het in Europa op de agenda heeft gezet. Willen wij over tien jaar nog een levensvatbare palingvisserij hebben – daar ga ik voor – dan zullen wij nu niet bang moeten zijn om in te grijpen. Zachte heelmeesters maken stinkende wonden.

In de motie vragen de heren Polderman en Van der Vlies om een uitgewerkt plan voor de besteding van de gelden voor 1 oktober. Ik heb al aangegeven dat sanering en financiële compensatie binnen de randvoorwaarden mogelijk zijn. Mag ik de motie zo lezen dat ik voor de begrotingsbehandeling of voor het wetgevingsoverleg over visserij met een voorstel naar de Kamer kom? De datum van 1 oktober ga ik niet redden. Als de indieners vasthouden aan 1 oktober, dan moet ik aanneming van deze motie ontraden. Als ik de motie zo mag verstaan dat het voorstel voor het wetgevingsoverleg over de visserij komt, dan zie ik deze motie als een ondersteuning van het beleid.

De heer **Polderman** (SP): Het is natuurlijk een bijzondere situatie. Het is nu 22 september, dus over een paar weken is het 1 oktober. Deze sector heeft zijn nek

uitgestoken. Door de ruime steun van de Kamer heeft de sector terecht gedacht dat hij verder kon gaan met de plannen. Een paar weken geleden kregen we vrij plotseling te horen dat het niet doorgaat. De sector weet dus gewoon niet waar hij aan toe is. Over veertien dagen hebben de vissers geen inkomsten meer. De begrotingsbehandeling is pas in december. Dan zijn die maanden al om. Dan gaan de vissers weer verdienen, als ze dan nog bestaan. Met de minister ben ik van mening dat wij moeten proberen deze sector overeind te houden. Als wij ze laten omvallen, verliezen we de kennis en dan hebben we de hele sector niet meer. Ik ben het eens met de minister dat die pilots en die visbeheercommissies er moeten komen, maar dan moet je wel vissers hebben om die pilots in te vullen.

De **voorzitter**: Mijnheer Polderman, mij ontgaat nu even wat u de minister vraagt.

De heer **Polderman** (SP): De minister vroeg of ik akkoord kon gaan met die interpretatie. Ik zeg alleen maar dat dit buitengewoon lastig is als ik me verplaats in de positie van die vissers. Mijn voorstel is dat het er zo snel mogelijk komt, in ieder geval voor 1 oktober. Dan weten die mensen waar ze aan toe zijn. Als de minister dat niet doet, dan komen we bij het wetgevingsoverleg wel weer op de zaak terug.

Minister **Verburg**: Dan moet ik aanneming van deze motie ontraden. Ik zal ook zeggen waarom. Als ik dat moet doen binnen veertien dagen, dan heb ik geen helderheid vanuit Brussel over een eventuele saneringsregeling. Dat betekent dat ik een heel ruwe verdeling moet maken van dat bedrag van € 700.000. Dan zullen wij opnieuw te maken krijgen met mensen die vragen of dit de meest eerlijke verdeling is. Dan kan ik zeggen dat het snel moest gebeuren en dat ik de kaasschaaf heb gehanteerd, want dat is het eenvoudigst. Het moet echter uitvoerbaar zijn en het moet ook nog als een klein beetje rechtvaardig worden beleefd. Laat ik dan maar gewoon helder zijn. Dan moet ik aanneming van deze motie ontraden.

De **voorzitter**: Ik wil niet iedereen het woord geven over de motie van de heer Polderman.

De heer **Polderman** (SP): De motie is ook ondertekend door de heer Van der Vlies, dus ik vind dat hij in ieder geval het woord moet krijgen. Ik zou met hem kunnen overleggen of wij de interpretatie van de minister ...

De **voorzitter**: Dan horen wij dat straks. Ik neem aan dat u niet aan de microfoon overlegt. In dit geval spreekt u zeker namens de heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Per 1 oktober komt er een vangstverbod en vallen er inkomsten weg. Dan zou er eigenlijk een perspectief moeten bestaan op hulp. Zo moet het toch vertaald worden. Daar hebben zij ook recht op. Daar ben ik het mee eens, vandaar mijn handtekening onder die motie. Wij zullen binnenkort een wetgevingsoverleg voeren over de visserijparagraaf van de begroting van de minister. Als zij nu verklaart dat er in ieder geval perspectief bestaat op ... Dat kan zij toch wel toezeggen?

Verburg

Minister **Verburg**: Daar kan geen twijfel over bestaan, dat is vragen naar de bekende weg. Ik heb op 10 september en ook al eerder gezegd dat ik een budget heb van € 700.000 en dat ik mij in Brussel heb ingezet voor een saneringsregeling. Als ik aan een verdeling toekom, moet die ook als een verdedigbare verdeling worden ervaren en beleefd. Daar heb ik tijd voor nodig en ik vraag dus ook om die tijd. Als ik gedwongen word om dit voor 1 oktober te doen, ontraad ik deze motie, omdat ik niet het gevoel heb dat ik voor 1 oktober kan komen met een verantwoorde verdeling van het budget. Ik kan ook geen verantwoord antwoord geven op de vraag naar de mogelijkheden tot sanering.

De heer **Van der Vlies** (SGP): De minister spreekt over die € 700.000, zij spreekt ook over een mogelijkheid van geld uit Brussel, zij het onder voorwaarden. De vraag is dus of dit toereikend is om de sector op een eerlijke en redelijke manier door deze moeilijkheden heen te helpen. Dat perspectief zou er moeten zijn.

Minister **Verburg**: Ik heb er nooit een misverstand over laten bestaan. Dit budget heb ik beschikbaar. Ik heb het perspectief in Brussel, daar kan geen misverstand over bestaan. Ik streef ernaar om met een verdeling te komen die ook recht doet aan de verschillen in vangst, vangstcapaciteit, hoofdtaak, enz. Dit is behoorlijk ingewikkeld. Ik doe dit zo rechtvaardig mogelijk.

De **voorzitter**: De minister vervolgt haar betoog.

Minister **Verburg**: Ik kom nu bij de motie die de heer Dibi heeft ingediend mede namens mevrouw Van Gent. In deze motie wordt de regering verzocht om op basis van een onafhankelijk onderzoek naar de financiële gevolgen van de najaarssluiting voor de palingvisserij een voorstel te doen om de vissers in de geleden schade te compenseren en de Kamer daarover te informeren. Uitgangspunt is dat ik niet alle schade kan vergoeden. Ook de vissers zullen dus zelf moeten bijdragen. Er is nu € 700.000 beschikbaar en ik heb gezegd dat ik in Brussel praat over de mogelijkheid van een saneringsregeling. Ik heb zojuist al gezegd dat ik voor het wetgevingsoverleg over de visserij zal komen met een plan voor de verdeling van dat budget. Daarnaast zijn hier Brusselse regels voor compensatie van toepassing. Dit betekent dat ik deze motie moet ontraden.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Ik ben het met de minister eens dat zij natuurlijk niet alle geleden schade kan compenseren, maar het gaat mij er vooral om dat zij onderbouwt op welke basis zij tot dit bedrag komt en dat het geen nattevingerwerk is. Daarbij merk ik op dat ik het onsmakelijk vind dat wij nu in een situatie zijn gekomen waarin de palingvissers worden geconfronteerd met een vangstverbod. Dit is mede te wijten aan de politieke partijen die vandaag weer klagen over het feit dat het zo ver heeft moeten komen. Heel veel partijen hebben boter op hun hoofd. Ik vraag de minister in ieder geval om het onderzoek onafhankelijker te maken en niet zo maar tot een bepaald bedrag te komen.

Minister **Verburg**: Ik wil een misverstand voorkomen, want ik heb een bedrag van € 700.000 beschikbaar op mijn begroting. Het kan de heer Dibi niet zijn ontgaan dat de begrotingen voor volgend jaar er bepaald niet ruimer

op worden en voor de komende jaren zeker niet. Ik zal het moeten doen met dit bedrag op mijn begroting.

Als de heer Dibi vraagt of ik wil onderbouwen hoe ik tot de verdeling kom en daar de Kamer over te informeren, zeg ik dat natuurlijk toe. Dat is ook de reden dat ik iets meer tijd nodig heb dan tot 1 oktober.

Ik kom nu op de motie van mevrouw Snijder-Hazelhoff. Daarin wordt de regering verzocht op dit moment een pas op de plaats te maken wat betreft het vangstverbod en opnieuw met Brussel te overleggen. Ik ontraad deze motie. Ik heb een brief geschreven en alle argumenten zijn wat mij betreft gewisseld, maar ik wil nog op een punt ingaan.

Ik zal straks in de afronding nog iets zeggen over de Combinatie van Beroepsvissers. In de brieven wordt de suggestie gewekt dat verschillende mensen van naam, bijvoorbeeld de heren Eijsackers en Scholten, dingen zouden hebben gezegd. Zo zouden zij hebben gezegd dat zij het met de combinatie eens zijn. Ik heb vandaag een e-mail ontvangen van prof. Eijsackers. Hij geeft daarin aan, zeer verbolgen te zijn over de inhoud van de berichtgeving van de vissers. Hij heeft niet gezegd – dat wenst hij nadrukkelijk in mijn richting aan te geven – dat ICES inhoudelijk of procedurele fouten heeft gemaakt. Vervolgens kom ik op de heer Scholten. Ik zeg het in alle eerlijkheid, omdat het bijt en irriteert. Ik zal daar in mijn slotopmerking nog iets over zeggen. Ik heb ook een e-mail van de heer Martin Scholten, directeur van IMARES gehad. Hij distantieert zich van de toon en hij heeft evenmin aangegeven dat er bij ICES fouten zijn gemaakt. De inhoud van de bewering die aan hem wordt toegeschreven, klopt dus volgens de heer Scholten niet.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Het irriteert de minister, maar zij moet zich ook voorstellen dat ook bij ons een aantal irritaties leven. Hoe kan de minister in een brief van 14 juli zeggen dat zij de motie-Koppejan niet kan uitvoeren terwijl zij vandaag in haar brief zegt dat zij deze heeft uitgevoerd? Ik heb de minister vervolgens voorgehouden wat de verslaglegging in Brussel is geweest. Die staat haaks op hetgeen in de brief van de minister is verwoord. Ik lees hier dat de commissie niet volledig op de hoogte is geweest van het totale plan dat Nederland heeft ingediend, dus 157 ton plus de komende jaren een aantal toevoegingen. Dat irriteert dan. Ik gebruik dat woord dan ook maar. Het staat ook haaks op de beleving die de minister heeft weergegeven. Mijn fractie vindt dat verontrustend en heeft daarom nogmaals het verzoek gedaan om een pas op de plaats te maken. Op dit moment is een aantal lidstaten nog in onderhandeling met Brussel. De commissie adviseert Nederland zelfs om nog eens goed naar het plan te kijken. Zij zegt wel dat het misschien goed is om het plan zoals het nu gepresenteerd is te accepteren, maar zij wijst er ook op dat Nederland niet hoeft te wachten met het aanbrenge van veranderingen.

Minister **Verburg**: Ik heb net in mijn inleiding aangegeven dat zowel in het aalbeheerplan van april als in het nadere plan is aangegeven dat de maatregelen tijdelijk van aard zijn. Ik nodig mevrouw Snijder uit om terug te halen wat vorige week gewisseld is en wat ik in mijn brief van vandaag heb geschreven. Mevrouw Snijder zal moeten erkennen dat de visstandbeheercommissies lang niet overal in Nederland goed functioneren en dat wij van heel veel gebieden van Nederland niet weten hoe

Verburg

het met de aalstand is. Dat betekent dat je wel een heel grote broek kunt aantrekken, maar dat die dan heel snel komt af te zakken. Ik heb dat in die twee plannen naar Brussel aangegeven en dat zal Nederland moeten waarmaken. Om die reden vind ik ook het voorstel van mevrouw Jacobi constructief. Ik heb gezegd dat er met mij zeer goed valt te praten omdat ik het een goed idee vind. De visstandbeheercommissies moeten dan echter wel samenwerken. In elk geval moeten de leden van de visstandbeheercommissies goed samenwerken; dat is niet overal een automatisme. Regionaal gaat dat heel behoorlijk, maar er zijn ook regio's waar die visstandbeheercommissie niet zonder wettelijke drang of dwang zal ontstaan, doodgewoon omdat de partijen onvoldoende bereid zijn om spontaan met elkaar samen te werken. Wat nodig is, is kennis van de lokale aalstand en de aalvangst, een vergelijkbaar effect als het vangstverbod voor drie maanden, transparantie, uitvoerbaarheid, controleerbaarheid en de beoordeling door een onafhankelijke organisatie. Als dat is bereikt, dan ben ik dolblij dat ik ermee naar Brussel kan. Dan zal ik er net zo hard voor vechten als ik nu heb gedaan. Ik heb namelijk heel hard gevochten, maar wij moeten wel erkennen dat het op dit moment nog geen reëel alternatief is.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Naar mijn gevoel zit alles wat u noemt in het vervolgtraject. Uit uw woorden maak ik op dat u echt geen vertrouwen hebt in wat in het alternatieve plan voor dit jaar staat. Dat blijkt uit de gegevens. Ik proef ook uit de Kamer dat wij het niet reddend. U houdt vast en dat is uw goed recht. De vraag is of u bereid bent om IMARES er bovenop te zetten zodat die gaat begeleiden. Als wij het allemaal niet goed inbedden, staan wij volgend jaar voor hetzelfde probleem. Ik hoop van ganser harte dat wij dan in gang kunnen zetten wat u net in uw punten hebt aangegeven.

Minister **Verburg**: Ik heb voor het alternatieve plan, over de 157 ton, gevochten als een leeuw; dat zeg ik nu nog één keer. Ik zal voor het alternatief ook vechten als een leeuw, op voorwaarde dat er visstandbeheercommissies komen die goed samenwerken en voldoen aan de criteria. Pas daarna ben ik in staat en in de gelegenheid om IMARES erop te zetten. Het draagvlak en een groot deel van de verantwoordelijkheid liggen dus bij de regio's. Een groot deel van hen heeft het stuur zelf in handen. Laat ze het aanpakken.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Ik heb geen gebruikgemaakt van mijn spreekrecht omdat ik op zich tevreden ben met de brief van de minister. Voor het draagvlak is het wel belangrijk dat de aanpak van die visstandbeheercommissies voor het wetgevingsoverleg bij de Kamer is, zodat wij een beetje haast maken. Ik ben namelijk bang voor vertraging.

Minister **Verburg**: Ik zeg dat de Kamer toe. De toekomstvisie binnenvisserij, inclusief daarin de visstandbeheercommissies, zal voor het wetgevingsoverleg bij de Kamer zijn; dat lijkt mij een buitengewoon reëel punt.

In het dictum van de motie-Van der Vlies c.s. staat onder andere "decentraal", "optimale benutting van de aanwezige glas- en pootaal", extra wetenschappelijk begeleiding en de "uitzet van 157 ton schieraal". Ik moet deze motie ontraden, omdat we daarmee de hele procedure opnieuw zouden starten. In 2010 gaat het om

de herziene versie. Zo komt er geen helderheid voor de vissers. Ik heb de voorwaarden rond de pilots voor decentraal beheer genoemd. Mijn toelichting en de onderbouwing heeft de Kamer gehoord.

Dan de tweede motie-Van der Vlies, die net als de vorige ook is ondertekend door mevrouw Snijder-Hazelhoff en de heer Polderman: "verzoekt de regering het voorgenomen vangstverbod in te richten met een terugzetverplichting en/of aanlandingsverbod, de ministeriële regeling voor 1 oktober aanstaande dienovereenkomstig aan te passen en de Europese Commissie over deze aanpassing te informeren". Ik heb gekozen voor een visverbod en niet voor een aanlandingsverbod, en ik zal zeggen waarom. Alleen voor de IJsselmeervisserij is er een aanlandings- én verplichting. In de andere binnenwateren is er geen verplichting voor het aanlanden van aal. De vissers kunnen dus zelf besluiten waar en hoe zij hun aal verkopen. De handelskanalen zijn daarmee diffuus. Een verbod op aanlanden is dus niet te handhaven. Daarmee kan het beleid ook niet effectief zijn. Ik ben wel bereid – dat heb ik vorige week ook in het AO gezegd – om vistuigen toe te staan die gericht op bijvangsten, krabben en kreeften, vissen. Volgens mij is dat ook het doel van deze motie. Ik weet dat de visserijsector daarmee bezig is en erop wil insteken, maar deze motie ontraad ik.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Ik heb nog een vraag over de motie op stuk nr. 12, die de minister als eerste van commentaar voorzag in mijn richting. Zij sprak over de "herziene versie". Ik kreeg even de indruk dat de minister denkt dat deze motie haar terug zal leiden naar af. Dat is niet het geval. Voor 2009, de aanstaande maanden, gaat het gewoon door. Met pijn in het hart, dat is dan zo, maar vooruit. Voor 2010 zouden we die decentrale gebiedsgerichte aanpak een kans kunnen geven. Naarmate dat kansrijk is en kan worden gehonoreerd – er zitten allerlei veiligheidsplannen op om het niet op een achternamiddag even vast te stellen, het degelijk in elkaar te steken – kunnen het amenderingen worden voor het aalbeheerplan in zijn werking voor volgend jaar en de jaren daarop. Dat is toch ook de intentie die de minister met de eurocommissaris heeft afgesproken?

Minister **Verburg**: De heer Van der Vlies gaat wel heel ver als hij het heeft over "herzien". Het lijkt mij verstandig om aan verwachtingsmanagement te doen. Ik vind dat wij er beter en zorgvuldiger aan doen om aan te geven onder welke criteria wij een pilot toelaten. Dat zal een kansrijke pilot zijn, maar het moet ook een gezaghebbende pilot zijn. Als het kan, ben ik er graag toe bereid, maar ik vind het op dit moment te ver gaan om te zeggen dat wij in 2010 de hele zaak alweer zullen kunnen herzien. Wij moeten dat zorgvuldig wegen. Hoe verder wij zijn, des te beter het is, en dan gaan wij ervoor – maar wel onder de condities die ik hier heb geschetst.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Bij het laatste opsommingstekens in het dictum staat "zo mogelijk". Dat moet u wel even goed tot u laten doordringen.

Minister **Verburg**: Dat begrijp ik, maar ik lees de hele motie, met de overwegingen, de constatering, de meningen en de eerdere drie punten van het dictum. Op

Verburg

grond daarvan blijf ik bij mijn advies om de aanneming van de motie te ontraden.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Hoe lang wil de minister wachten met het aanpassen van plannen? Ik vind dat wij duidelijk moeten zijn. Als de commissaris zelf in zijn briefje schrijft dat wij niet hoeven te wachten tot 2010 met het aanpassen van de plannen, vraag ik deze minister: waar staat u nu? U hebt zojuist een heel regiment aan aspecten opgenoemd die een toevoeging kunnen zijn aan het plan zoals het er nu ligt, met het vangstverbod. Hoe lang wilt u daarop wachten, als nadrukkelijk wordt aangegeven: niet wachten tot 2012?

De **voorzitter**: Ik zeg nogmaals: het is een VAO.

Minister **Verburg**: Mag ik het nog een keer zeggen? Ik heb net opnieuw in mijn brief gemeld waaraan de regionale aanpak zou moeten voldoen. Als mevrouw Snijder daarover nadenkt, dan weet zij met mij en met ieder ander dat dit geen kinderachtige eisen zijn. Zij zou het zo moeten zien dat wij niet weer naar Brussel gaan met iets waarvan wij zeggen: de verwachtingen zijn hoog gespannen, maar wij kunnen ze niet waarmaken, omdat ICES de eisen opnieuw moet beoordelen. Dan moeten zij zodanig zijn, dat zij geloofwaardig, overtuigend, glashelder en handhaafbaar zijn. Laten wij daar nu eens op inzetten en laat iedereen zich daarvoor enorm inspannen, te beginnen bij de partners in de visstand-beheercommissies. Ik ben graag bereid om daaraan mijn bijdrage te leveren, maar het begint bij de visserijsector zelf.

De heer **Atsma** (CDA): Ik neem de heer Koppejan waar, die een ander debat in dit huis heeft. Ik heb naar aanleiding van de beantwoording van de minister en de reactie op de moties een vraag aan collega Polderman. Ik hoorde hem zeggen dat de begroting pas medio december aan de orde komt. Het wetgevingsoverleg waarop collega Jacobi duidde is precies halverwege november gepland. Als de minister aan de vooravond van het wetgevingsoverleg doet wat zij niet voor 1 oktober kan realiseren, namelijk het aangeven van de kaders, zou dat dan misschien een tussenweg kunnen zijn? Zo vraag ik collega Polderman. Dat zou wellicht het draagvlak vergroten, zodat wij het op dit punt in elk geval met elkaar eens kunnen worden. Ik zou het erg jammer vinden als de ruimte die de heer Polderman beoogt en die de minister op zichzelf genomen wil bieden, verloren ging door een periode van vier weken.

Minister **Verburg**: Met alle respect, maar dat was mijn voorstel.

De **voorzitter**: Ik heb het zojuist opgezocht, en dit was precies wat u zei; als het voor het wetgevingsoverleg kan, ziet u het als ondersteuning van het beleid.

De heer **Polderman** (SP): Wij gaan dat bezien. Misschien moeten wij de motie aanhouden, maar de toezegging die de minister ons al had gedaan, ging eigenlijk al zo ver. Het gaat er nu om, snel duidelijkheid te geven aan de sector. Dat wij in november die duidelijkheid krijgen, had de minister eigenlijk al toegezegd en dus zou de motie in die zin overbodig zijn geweest. Ik heb goed geluisterd naar wat de minister heeft gezegd en wij zullen erop

terugkomen en bezien of wij de motie moeten aanhouden.

De **voorzitter**: Als u instemt met de interpretatie van de minister, hoeft u de motie verder niet aan te passen.

De heer **Polderman** (SP): Dat heb ik begrepen.

Ik heb nog een andere vraag, namelijk over een motie waarvan de aanneming ook door de minister is ontraden, namelijk over het uitzetten van het vistuig. Deze motie is ingediend door de heer Van der Vlies en door mij meeondertekend. Mag ik het zo begrijpen dat door het afschaffen van de vistuigen de hele binnenvisserij onmogelijk wordt gemaakt? De minister drukt het nogal rigoureuze uit. Niet alleen de aalvisfuiken worden verboden, maar al het vistuig. Dat betekent dus dat het de binnenvisserij op dit moment onmogelijk is om naast aal – wij hebben daar een discussie over gehad – ook op andere soorten te vissen, terwijl men daar wel een vergunning voor heeft. Dat kan toch de bedoeling niet zijn?

Minister **Verburg**: Nu moet ik even precies zijn, dat heb ik ook op 10 september al gezegd. Er is ook sprake van bijvangst. Ik heb toen aangegeven dat het vanuit de sector zelf, met een kleine aanpassing van het vistuig, mogelijk zal zijn om de aal te laten zwemmen en de andere vissoorten wel op te halen. Ik ben bereid om daarnaar te kijken. Hoe sneller het kan, hoe beter, maar ik zeg ook dit: als wij overgaan naar een aalvangstverbod, en dat doen wij, dan moet het wel controleerbaar en handhaafbaar zijn. Daar heeft iedereen belang bij.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende moties volgende week dinsdag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 18.20 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

De volgende koninklijke boodschappen

Wijziging van enige onderwijswetten inzake samenwerkingsscholen - 32134
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Dijkema S.A.M. - 17 september 2009
Koninklijke boodschap, met de erbij behorende stukken, is al rondgezonden en gepubliceerd

Vaststelling en invoering van Boek 10 (Internationaal privaatrecht) van het Burgerlijk Wetboek - 32137
minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 21 september 2009
Koninklijke boodschap, met de erbij behorende stukken, is al rondgezonden en gepubliceerd